

49. İHSAN SOHBETİ

KONU: GÖÇ VE GÖÇMEN – HİCRET VE MUHACİR

Göç, en geniş anlamda; yaşam şartlarının türlü sebeplerle zorlaştığı yerlerde yaşayan insanların, hayatlarını sürdürebilmek, daha iyi, daha elverişli geçim şartlarına sahip olabilmek için “yurt edindikleri toprakları” terkederek başka yerlere taşınmasıdır. Göçler genellikle hayatı devam ettirmek, gıda aramak, korunmak veya daha rahat yaşayabilmek için yapılmıştır. Kıtlik ve tabii afetler de insanı göçe zorlamıştır. Ayrıca savaşlar, sosyal ve ekonomik sebepler de insanlık tarihi boyunca göçlere sebep olmuştur.

Göçler bir ülkeden başka bir ülkeye yapılır. Göçmenin daha iyi bir hayat yaşamak arzusuna cevap veren dışarıya göç olayı, terkedilen ülkede önemli oranda zihni ve fiziki güç kaybına yol açar. Dışarıya göçler, nüfusun birden ve toplu akını şeklinde olabileceği gibi ağır ağır ve kademeli bir gidiş şeklinde de olabilir.

Ekonomileri gelişmekte olan ülkeler üretimi artırmaya yardımcı olabilecek işçi ihtiyaçlarını nispeten daha az gelişmiş ekonomileri olan ülkelere işçi göçü olarak karşılayabilirler. Böylesi göç hareketlerine özellikle ikinci dünya savaşı sonrasında rastlanmaya başlamıştır.

Ülke içinde bir yerden başka bir yere, çoğunlukla çalışmak maksadıyla yapılan göç hareketleri de vardır. Nitekim, artan nüfus ve ekonomik gelişmeler Türkiye’de önemli iç göçlere sebep olmuştur.

İkinci dünya savaşını takip eden yıllarda sanayileşmiş ülkeler, üretimi artırmaya yardımcı olacak iç gücü arayışına girdiler. Bu bağlamda İspanya, İtalya, Yugoslavya, Portekiz ve Türkiye’den işçi getirdiler. Getirilen bu işçiler Avrupa’nın çeşitli ülkelerinde istihdam edildiler. Altmışlı yılların ilk yarısından başlamak üzere seksenli yılların başına kadar işçi alımı devam etti.

Türkiye’den binbir testten geçirilerek Avrupa ülkelerine getirilen gurbetçiler 2016 yılı itibarı ile göçün 54. yılını idrak etmektedirler. Bir çoğu daha iyi hayat şartlarına kavuşmayı umarken bir kısmı da sermaye biriktirip tekrar ülkemize gitmeyi düşünüyorlardı. Ama bu hiç de öyle olmadı. Birinci nesil; dilini, örf ve adetlerini, hatta dinini dahi bilmediği yabancı bir topluma gelmenin ve onların içinde yaşamının getirdiği sayısız problemlerle karşılaştı.

Gelin burada Avrupa’da bulunan gurbetçilerimizi bir analize tabi tutalım ve konuyu biraz daha nesiller boyutuyla ele alalım.

Birinci Nesil: Avrupa’ya ilk gelenler. Çalıştılar, yoruldu, yaşlandılar ve ekonomik açıdan geliştiler. Sosyal çevreye entegre olamadılar. Psikolojik bir sürü problemle karşılaştılar ve

onların üstesinden gelemediler. Bir kısmı bekar hayatı yaşadı. Bir kısmı burada evlendi veya eşini ve çocuklarını da Avrupa'ya getirdi. Çocukları dünyaya geldi. Bu sefer de onların eğitim problemleri çıktı. Onların da üstesinden yeterince gelemediler.

Birinci nesil, buldukları ülkelerde “yabancı” muamelesi gördü, aşağılandı ve de dışlandı. Milli ve manevi kültür bakımından da kayıplar yaşadılar. Onlar ekmek kavgası verirken milli ve manevi kültürlerini geliştirecek ortamlardan yoksun oldukları için konuya yeterince eğilemediler.

İkinci Nesil: İlk gelenlerin çocukları. Bunların bir kısmı babalarının yanında doğdu. Bir kısmı da çok küçük yaşta Türkiye'den ebeveynlerinin yanına geldi. Bu nesil, entegrasyon sürecini yaşayan nesildir. İkinci nesil, buldukları ülkelerde arzu edilen bir eğitim düzeyini yakalayamadı. Bulduğu ülkelerin toplumuna uyum sağlamak için uğraş verirken, kendi milli ve dini kültüründen uzaklaştı. İki cami arasında kalmış beynamaz gibi iki kültür arasında med ve cezir (gel-git) yaşayan bu nesil, bir bakıma psiko-şizofreni hastası oldu. Yani çift şahsiyetli bir kimliğe büründü.

Üçüncü Nesil: Bu nesil ise ilk gelenlerin torunları. Bunlar entegrasyon sürecini geçip, asimilasyon sürecinin içinde buldular kendilerini. Bu nesil, birinci ve ikinci kuşaklara oranla biraz daha buldukları ülkelerin eğitim imkanlarından yararlanma fırsatını buldular. Bulmasına buldular, ama bu sefer de kendi milli ve manevi kimliklerinden tamamen uzaklaştılar. Üçüncü nesil, bir bakıma Türkçe bilmeyen nesildir. Evde konuşulan “mutfak Türkçesi”yle kendi kimliğini bulma yolunda bocalayan nesildir.

Dördüncü Nesil: Bu nesil şu anda henüz ilkökul seviyesinde bulunan üçüncü neslin çocukları. Bu neslimize Avrupa ülkeleri yetkilileri “bizim çocuklar” diyor. Bunlar, yaşlıların emeklilik sigortalarından kaynaklanan cari açıkları çalışarak kapatacak nesil olarak görülüyor. Buldukları ülke vatandaşlıklarına otomatik olarak geçirilen bu nesil, milli ve manevi kültürden tamamen soyutlanmış, kayıp veya yitik nesildir. Sonraki nesillere neler olabileceği bizim bugün alacağımız tavır ve ortaya koyacağımız gayretle yakından ilişkilidir.

Bataklıkta gül bitirme kuvvet ve kudretine sahip Cenab-ı Allah nesillerimizin akibetlerini hayreylesin diye dua etmek ve sivil inisiyatifler aracılığı ile örgütlenerek güç birliği oluşturmak zorundayız. Yani kavli dualarımıza fiili dualarımızı da eklemeliyiz. Bu, Avrupa'da kimlik ve kişiliğimizin korunmasının yegane çaresidir!

Avrupa'da 46 yılı aşkın bir süreden beri hayatlarını sürdürmekte olan insanımızın dertlerini, problemlerini, çektikleri zorlukları ve bunların çözüm çarelerini tek tek ele alıp incelemek gerekir. Bunların her birinin aslında üniversitelerde ilmi çalışmalarla birer tez halinde kamu oyuyla paylaşılması gerekir. Avrupa'daki sivil toplum kurumları da bu konuda ellerinden geleni yapmalı ve sorunlara çözümler üretmelidirler. Sonuç olarak her gurbetçi göçmen, artık

“burası benim ikinci vatanım ve ben burada kalıcıyım” demeli ve hayatın her kesiminde “en üsttekiler” seviyesini yakalamak için var gücüyle uğraşmalıdır.

Kendisi göçmen olmuş, göçün acı meyvesini tatmış “gurbet o kadar acı ki, ne varsa içinde!” diyerek duygularını şiirleştirmiş bir millet olarak, Avrupa’ya gelen göçmenlerden şikayet etmekten ziyade, onlara kol kanat geren taraf olmayı seçmeliyiz. Bize yakışan da budur. Bakın vatandan kopmayı şair Erdem Beyazıt bize nasıl anlatmış:

.....

Elveda Vatanım; doğduğum toprak
 Bedenimin eczası;
 Akan suyu, biten meyvası
 Damarlarımda kan olan!
 Acizlendiğimde gözyaşları dökerek
 Üstünde umutlar yeşerttiğim;
 Sokaklarını, bahçelerini, çeşmelerini
 Ezbere bildiğim.
 Anılarımin tarlası;
 Kimliğimin mayası;
 Çocuklarımı büyüttüğüm;
 Kadınım ile paylaştığım;
 Anamı babamı emanet ettiğim toprak,
 Elveda!

Erdem Bayazıt

Hiç bir gece yok ki ardından güneş doğmasın! Ümitli olmak için muazzam bir “iman” ve “mukadder” bir Allah’ımız var!

ALINACAK DERSLER

1. Göç ve Göçmen, Hicret ve Muhacirle eş anlamlıdır.
2. Göçmen bir topluluk olarak yaşadığımız süreci unutmamalıyız.
3. Avrupa topraklarında İslam’ın bayrağını taşımak hasbelkader bizlere düşmüştür. Sorumluluğumuzun ve görevimizin ne kadar zor ve çetin olduğunu unutmamalıyız.
4. Avrupa’ya veya anavatanımız Türkiye’ye gelen göçmenlere karşı “Ensar” gibi olalım

TAVSİYELER

- 1- Göçmenlerle ilgili neler yapabiliriz? Sohbet grubumuzda müteala edelim.